

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy o ekwiwalencie pieniężnym z tytułu prawa
do bezpłatnego węgla dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw robót górniczych
(druk nr 1231)**

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa z dnia 6 lipca 2007 r. o ekwiwalencie pieniężnym z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw robót górniczych określa zasady oraz sposób realizacji uprawnienia do ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla przysługującego osobom uprawnionym z przedsiębiorstw robót górniczych za okres od dnia 1 stycznia 2002 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.

Z uzasadnienia załączonego do projektu ustawy, zawartego w druku sejmowym nr 3171 wynika, że nowelizacja wymienionej ustawy ma na celu uproszczenie obowiązujących procedur dotyczących ubiegania się o ekwiwalent pieniężny.

W świetle obowiązujących przepisów osoba uprawniona (emeryt lub rencista) musi składać corocznie nowy wniosek o wypłatę ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla. Spełnienie tego wymogu, szczególnie z uwagi na wiek osób uprawnionych, często jest dla tych osób zbyt dużym obciążeniem i zmusza do zbyt wielkiego wysiłku w celu dotarcia do najbliższego oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

W związku z powyższym nowelizacja ustawy o ekwiwalencie pieniężnym z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw robót górniczych wprowadza zmianę polegającą na rezygnacji z konieczności corocznego składania wniosku o wypłatę ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla.

Ponadto wprowadzona została zmiana w zakresie harmonogramu realizowania wypłat ekwiwalentów pieniężnych poprzez zbilansowanie okresu 2012-2013 w jednym punkcie.

Przedmiotowa ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Opiniowana ustawa została uchwalona na 93. posiedzeniu Sejmu w dniu 26 maja 2011 r. w oparciu o poselskie projekty ustaw o zmianie ustawy o ekwiwalencie pieniężnym z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw robót górniczych, które zostały złożone w dniu 24 listopada 2008 r. (druk nr 1622) oraz w dniu 5 maja 2010 r. (druk nr 3171).

Pierwsze czytanie wymienionych projektów ustaw odbyło się w dniu 4 stycznia 2011 r. na posiedzeniu sejmowej Komisji Gospodarki oraz Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. Podczas tego posiedzenia została powołana Podkomisja nadzwyczajna do rozparzenia projektów ustaw o zmianie ustawy o ekwiwalencie pieniężnym z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw robót górniczych. Do dalszych prac, jako projekt bazowy, został wybrany projekt zawarty w druku nr 3171.

W trakcie prac nad wymienionym projektem zrezygnowano z proponowanej regulacji dotyczącej osób, które złożyły wniosek o ekwiwalent i otrzymały decyzję odmowną w tej sprawie oraz nie złożyły odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych do sądu, a także zmieniony został harmonogram wypłaty ekwiwalentu pieniężnego. Efekt tych prac został zawarty w sprawozdaniu wymienionych sejmowych Komisji (druk sejmowy nr 4186).

W trakcie drugiego czytania projektu, w dniu 25 maja 2011 r., nie wniesiono poprawek i ustawa została uchwalona w brzmieniu przedłożenia sejmowej Komisji Gospodarki oraz Komisji Polityki Społecznej i Rodziny.

III. Uwagi szczegółowe

W świetle dotychczas obowiązującego art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 6 lipca 2007 r. o ekwiwalencie pieniężnym z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw robót górniczych wnioski o wypłatę ekwiwalentu za dany okres zgłasza się do końca I kwartału roku, w którym na nastąpić wypłata. Zgodnie z przyjętym harmonogramem za lata 2010-2011 ekwiwalent będzie wypłacany w 2012 r., czyli wnioski o wypłatę ekwiwalentu za wymienione lata powinny być zgłoszone do końca I kwartału 2012 r. Wnioski o wypłatę ekwiwalentu, który ma być wypłacany w 2011 r. powinny być wniesione do końca I kwartału 2011 r. W związku powyższym pojawia się wątpliwość, co do zasadności przepisu zawartego w art. 2 w ust. 1. Zgodnie z jego treścią do wniosków o wypłatę ekwiwalentu złożonych przed dniem 1 stycznia 2012 r. stosuje się przepisy

dotychczasowe. Z powyższej redakcji przepisu wynika, że w odniesieniu do tych wniosków nie będzie miała zastosowania wprowadzona regulacja, zgodnie z którą zniesiony zostanie wymóg corocznego składania wniosków o ekwiwalent pieniężny. Biorąc powyższe pod uwagę oraz *ratio legis* ustawy w art. 2 ust. 1 wydają się być zbędny. Ponadto, w celu uwzględnienia terminów, jakimi posługuje się ustawa, zmiany wymaga art. 2 ust. 2.

Propozycja poprawki:

- art. 2 otrzymuje brzmienie:

"Art. 2. W przypadku wypłaty przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ekwiwalentu na wniosek zgłoszony do końca I kwartału 2011 r. ekwiwalent w latach 2012-2015 wypłaca się bez konieczności złożenia kolejnych wniosków o jego wypłatę."

*Danuta Drypa
Główny legislator*